

Зашто се индустрија слабо опоравља од 2000. године

Просечна стопа раста индустрије од 2001. до 2012. износила је 0,4 одсто

Наслеђени структурни проблеми и нагла либерализација тржишта, праћена оштрим реалним јачањем динара, главни су разлози слабог опоравка индустријске производње и њеног стагнантног кретања у првој деценији новог миленијума, наведено је у новом броју часописа „Макроекономске анализе и трендови“, пре-нео је Танјуг.

Стопе раста индустрије карактерисала је изразита нестабилност и високе осцилације. Просечна стопа раста индустрије од 2001. до 2012. износила је 0,4 одсто и кретала се испод просечне стопе привредног раста од 3,4 одсто.

С обзиром на чињеницу да је раст индустрије био спорији од раста укупног бруто домаћег производа и других делатности, пре свега, сектора услуга, процес деиндустријализације током посматраног периода јача. То ће створити бројне неравнотеже и системске деформације у привреди, наведено је у анализи „Индустрија Србије након 2000. године“ сарадници

ка Економског института Ивана Николића.

Скроман опоравак прерађивачке индустрије, од приближно 17 одсто до финансијске кризе 2008, представљао је вероватно једно од највећих разочарења после 2000. године. У посматраном периоду, у Европи је слабији резултат забележила једино Македонија. Међутим, прави шок ће тек уследити. Производња ће се у првих шест месеци кризе драстично кориговати наниже и још једном вратити на предтранзициони ниво из 2000. године, навео је Николић.

Индустрију Србије данас карактерише низак ниво активности, до те мере да је неким областима производње угрожен опстанак. Највећи број градова нема одрживу стопу раста, а све су финансиране позајмљеним изворима, на које се плаћају високе камате – приближно 20 одсто на годишњем нивоу, уз индексацију курса.

Ризици презадужености су енормно високи. Велики део предузећа је пред банкротством, а индустрија не улаже у своје пословање ни предвиђену амортизацију опреме, што је чини потпуно технолошки неефикасном и нерентабилном.

Највеће урушавање производње претрпела је текстилна индустрија. Овде је пад константан, те је ова индустрија данас сведена на само десе-

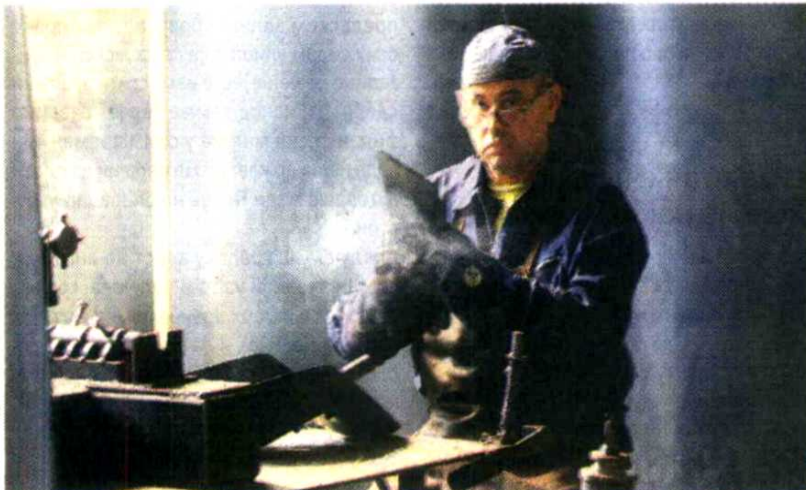
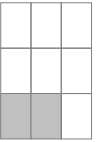

Фото Танјуг

Погон фабрике „Гоша“ у Жабарима

ти део активности из 1980. Електронска индустрија, упркос производњи која је за око 46 одсто већа него 2001, због снажне контракције током деведесетих година прошлог века, данас остварује производњу која је, мерена физичким обимом, за око 4,5 пута мања него 1980. године. Економска криза из 2008. поништила је и благи опоравак у областима производње намештаја и производње моторних возила, присутан током средине про-

шле деценије. У овим двама областима ниво производње приближно је нижи за 60 одсто него 1980. године.

Главни представник области са вишегодишњим и упорним опадањем је текстилна индустрија.

Област прерађивачке индустрије, такозвани транзициони добитник, јесте производња стандардних металних производа, осим машина, и то захваљујући изузетном пробоју од 2008. године.